

คำวินิจฉัยของ นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ที่ ๕๖/๒๕๕๒

วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคชีวิตใหม่

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชีวิตใหม่ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เพราะเหตุที่พรรคชีวิตใหม่ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

ความเป็นมา

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคชีวิตใหม่เป็นพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๑ ซึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคชีวิตใหม่ คือภายในวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของระยะเวลาที่พรรคชีวิตใหม่ต้องดำเนินการให้มีสมาชิก ตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕

เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าวข้างต้น ปรากฏว่าพรรคชีวิตใหม่ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชีวิตใหม่ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ต่อไป

ต่อมาหัวหน้าพรรคชีวิตใหม่ (นายพจน์กรรณ์ ดันติภิมย์) ได้ยื่นคำแถลง ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชีวิตใหม่ ดังนี้

๑. พรรคไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งของนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองร้องมาจริง

๒. เหตุที่ทำให้ทำไม่ได้นั้น เนื่องจากข้อบังคับในเรื่องการจัดตั้งสาขาพรรค ทางพรรคได้กำหนดเงื่อนไขไว้ไม่เหมาะสมกับพรรคตั้งใหม่ จึงทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้

๓. ข้อบังคับที่ให้มีการเก็บค่าบำรุงในระยะเริ่มต้นเลขกลายเป็นอุปสรรคที่จะหาสมาชิกพรรค

๔. ไม่กัลด้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองแต่อย่างใด ยินดีให้ศาลรัฐธรรมนูญ
ดำเนินการเป็นไปตามคำขอของนายทะเบียนพรรคการเมือง

ข้อพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ และคำวินิจฉัย
ที่ ๒/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๒ แล้วว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจออกคำสั่งยุบพรรคการเมือง
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง
กรณีนายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองได้ ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญ
จึงมีอำนาจรับคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ขอให้ยุบพรรคชีวิตใหม่ได้ และมีประเด็นต้อง
พิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคชีวิตใหม่ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองหรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า
“ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมือง
ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ใน
แต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมือง
อย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวกำหนดอย่างชัดเจนให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการ
ตามเงื่อนไขภายในกรอบเวลาให้สำเร็จลุล่วง ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาให้ระบบพรรคการเมืองมีความเข้มแข็ง
ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

เมื่อพิจารณาคำแถลงของหัวหน้าพรรคชีวิตใหม่ ซึ่งยอมรับข้อเท็จจริงตามคำร้องของนายทะเบียน
พรรคการเมืองแล้ว เห็นได้ว่า พรรคชีวิตใหม่มิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จริง จึงมีเหตุที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำสั่งให้
ยุบพรรคชีวิตใหม่ได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังกล่าว

คำวินิจฉัย

โดยเหตุผลดังได้วินิจฉัยข้างต้น จึงสั่งให้ยุบพรรคชีวิตใหม่

นายเชาวน์ สายเชื้อ
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

LIRT